

Aan

Minister voor APP

nota

Kamervragen van het lid Omtzigt over de voorgestelde wijzigingen inzake het nabestaandenpensioen en over berekeningen hoe het nieuwe stelsel dit jaar gewerkt zou hebben

Aanleiding

Door het lid Omtzigt zijn op 24 oktober jl. Kamervragen gesteld over de effecten van de voorgestelde wijzigingen in het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen op het vlak van nabestaandenpensioenen. Daarnaast heeft de heer Omtzigt een aantal vragen gesteld over de uitkomsten van de solidaire premieovereenkomst als dit contract het afgelopen half jaar al gefunctioneerd zou hebben. De heer Omtzigt heeft gevraagd de antwoorden op deze vragen te ontvangen vóór het plenaire debat op woensdag 2 november a.s.

Geadviseerd besluit

Wij verzoeken u de bijgevoegde aanbiedingsbrief uiterlijk 31 oktober a.s. te ondertekenen ten behoeve van verzending van de antwoorden aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

Nabestaandenpensioen

- In de vragen wordt een Netspar onderzoek aangehaald waarin de effecten van het nieuwe nabestaandenpensioen worden afgezet tegen de uitkomsten van het huidige stelsel.
- Dit onderzoek gaat uit van het fiscaal maximaal nabestaandenpensioen van 50% pensioengevend loon. Dat is geen reële aanname.
- Dat blijkt ook uit de beantwoording bij vraag 10, waarin PF en Verbond hebben aangegeven welk uitkeringsniveau gehaald wordt uitgaande van budgetneutraliteit (gelijkblijvende premies). Dat is door de bank genomen een stuk lager dan die 50%.
- Of de effecten inderdaad zo sterk zijn als is beschreven is ook afhankelijk van de afspraken die sociale partners nog gaan maken. Je mag verwachten dat sociale partners bij het doorrekenen van hun nieuwe pensioenregeling ook kijken naar dit soort effecten en dit laten meewegen in hun keuzen.
- Daarnaast hebben we in de beantwoording nog eens uitgelegd dat er inderdaad verschillen kunnen bestaan tussen de uitkering voor en na pensioendatum en dat te maken heeft met een verschil in doelstelling: voor pensioendatum gaat het om het vervangen van arbeidsinkomen van de deelnemer en na pensioendatum gaat het om het vervangen van het tweede pijler pensioeninkomen van de deelnemer.
- Verder vraagt Omtzigt of een restitutievariant niet leidt tot kleinere verschillen voor en na pensioendatum. In de beantwoording is aangegeven dat dit niet

BRIEF ONDERTEKENEN

Datum
27 oktober 2022

Uiterlijk bij
31 oktober 2022

Bijlage(n)
3

evident is en waarschijnlijk zelfs kan leiden tot grotere verschillen. Daarnaast kan restitutie alleen naar de toekomst geboden worden. Aangezien het gaat om opbouw zal het dus vele jaren duren voordat het iets voorstelt.

Datum
27 oktober 2022

- Tot slot geven we aan dat u niet verwacht dat de vrijwillige voortzetting van het nabestaandenpensioen de houdbaarheid van de verplichtstelling in gevaar brengt. De vrijwillige voortzetting -na einde verplichte uitloop of einde WW- is namelijk vrijwillig en op een kleine helder omschreven groep toegespitst. In de meeste gevallen is een voortzetting ook niet nodig aangezien de deelnemer verzekerd zal zijn via zijn nieuw werkgever. Daarnaast kunnen sociale partners beslissen om de termijn te beperken.

Werking van de solidaire premieovereenkomst in het afgelopen half jaar

- De vragen over de werking van de solidaire premieovereenkomst onder een economisch scenario, zoals dat het afgelopen jaar is opgetreden, zijn gebaseerd op nieuwe berekeningen van het actuariael adviesbureau Confident B.V. Ook bij recente eerdere Kamervragen heeft het lid Omtzigt gebruik gemaakt van (andere) berekeningen van dit adviesbureau.
- De effecten die in deze berekeningen worden gepresenteerd, zijn sterk afhankelijk van de aannames over de specifieke invulling van een solidaire premieovereenkomst. Met name de veronderstelling dat het renterisico voor gepensioneerden volledig wordt dichtgezet, pakt over het afgelopen half jaar ongunstig uit, omdat in die periode rentes sterk zijn gestegen. Bij volledige renteafdekking wordt daarvan niet geprofiteerd. Beleggingen in obligaties en zakelijke waarden hebben, mede door die gestegen rentes, het afgelopen half jaar juist slecht gepresteerd.
- In de periode van 2009-2022, toen rentes sterk daalden en rendementen goed waren, zouden de pensioenuitkeringen onder deze aannames in de solidaire premieovereenkomst juist zijn gestegen, maar die periode is in de berekeningen dus volledig buiten beeld gelaten.
- De aannames lijken ook verder zo te zijn gekozen, dat deze voor gepensioneerden het meest ongunstig uitpakken. Zo wordt bijvoorbeeld geen spreiding van rendementen in de uitkeringsfase toegepast en wordt de solidariteitsreserve ongericht ingezet.
- Een aantal van de gepresenteerde uitkomsten geven naar onze mening bovendien een verkeerd beeld, ook onder de gehanteerde aannames. Het gaat dan om het effect op de toekomstige uitkeringen van jongere en oudere werknemers (resp. +43,9% en +6,2%). Die uitkomsten gaan ervan uit dat de huidige rente gebruikt kan worden om de toekomstige pensioenen van deelnemers te bepalen. In werkelijkheid zal dat echter de toekomstige rente op de pensioendatum zijn. Om dat te berekenen wordt een scenarioanalyse gebruikt, bijvoorbeeld bij de communicatie over verwachte, toekomstige pensioenen van deelnemers.

Bijlagen

Volnummer	Naam	Actie	Informatie	Datum
1	Antwoordsset op Kamervragen van het lid Omtzigt van 24-10-2022	Verzenden aan TK		27 oktober 2022
2	Aanbiedingsbrief aan Tweede Kamer	Verzenden aan TK		
3	Berekeningen van actuariel adviesbureau Confident B.V.			